

BIOPLINSKA POSTROJENJA - PUT DO BIOMETANA

Biometan, energent koji nastaje iz obnovljivih izvora, ima važnu ulogu u postizanju ciljeva plana REPowerEU za diversifikaciju opskrbe plinom i smanjenje ovisnosti o uvoznim fosilnim gorivima, čime se smanjuje izloženost nestabilnim cijenama prirodnog plina. Zbog toga je Europska unija postavila cilj da do 2030. proizvodnja biometana mora doseći čak 35 milijardi m³ godišnje. To zahtijeva značajne napore u razvoju sektora, uzevši u obzir da je proizvodnja bioplina i biometana u 2021. iznosila 18,4 mlrd. m³, od čega je biometan samo 3,5 mlrd. m³. Strategije za brzu tranziciju postoje, a odnose se prvenstveno na ubrzani postupak izdavanja dozvola za projekte biometana te izgradnju velikog broja novih postrojenja, ali i nadogradnju postojećih bioplinskih postrojenja, čime se omogućuje pročišćavanje proizvedenog bioplina.

SITUACIJA U HRVATSKOJ - ONEMOGUĆAVANJE RADA BIOPLINSKIH POSTROJENJA

Od kraja 2021. godine bioplinska postrojenja u Hrvatskoj imaju problem s rastom cijene svih ulaznih troškova, osobito sirovine. S druge strane, za električnu energiju koju proizvode i prema ugovoru predaju Hrvatskom operatoru tržišta energije još dobivaju iznos koji je ispod ekonomske održivosti. Taj problem do danas nije riješen što je mnoge potaknulo na raskid ugovora i traženje spasa na tržištu. No, tamo ih je ubrzo dočekalo ograničenje cijena proizvedene energije. Početkom 2023. godine u Hrvatskoj je na snagu stupila Uredba o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije, slijedom Uredbe Vijeća EU-a s početka listopada 2022. Cilj je ograničiti ekstrazaradu proizvođača električne energije koji nisu u sustavu poticaja HROTE-a na maksimalno 180 EUR/(MW h). Uredba se ne odnosi na biometan, ali se odnosi na bioplinska postrojenja koja su temelj za proizvodnju biometana. Uredba se odnosi na ekstrazaradu, a bioplinska postrojenja su zbog nje u gubitku. Prestanu li s radom, Hrvatska ostaje bez proizvodnje električne energije iz tih postrojenja. Time i bez mogućnosti da uopće počne proizvoditi biometan.

KAKO POSTUPAJU DRUGE ZEMLJE?

Europska Uredba ostavlja mogućnost svakoj državi članici da propiše mjere na način koji je za nju održiv i koji neće ugroziti njezino gospodarstvo. One koje razumiju važnost bioplinskih postrojenja izuzele ih iz primjene mjera, a među njima su primjerice Njemačka, Poljska, Irska, Švedska. I nadležna tijela u Hrvatskoj su morala promisliti kakav će utjecaj Uredba imati na bioplinska postrojenja. Stoga je nužno hrvatsku Uredbu uskladiti s europskom i implementirati članak 8. koji uzima u obzir specifičnost tehnologija, što se svakako odnosi na bioplinska postrojenja. Samo se tako, uz nužnu korekciju cijene za bioplinska postrojenja koja su još uvijek pod ugovorom s HROTE-om, može omogućiti rad bioplinskom sektoru. To je ujedno i jedini put za proizvodnju biometana.